

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Metodické usmernenie k fázovaniu projektov

Operačného programu Integrovaná Infraštruktúra a Programu Slovensko

VERZIA: 5

DÁTUM PLATNOSTI OD: 13.05. 2026

DÁTUM ÚČINNOSTI OD: 14.05. 2026

SCHVÁLIL: Ing. Ľuboš Ďurič
poverený vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa
sektora riadenia projektov

.....
podpis

Obsah

1.	Úvod	3
1.1	Cieľ.....	3
1.2	Platnosť usmernenia	3
1.3	Legislatívny rámec.....	4
2.	Podmienky pre fážovanie projektov.....	5
2.2	Iné ako veľké projekty	5
2.3	Podmienky fážovania vzhľadom k PSK	6
3.	Proces fážovania projektov	8
3.1	Proces fážovania projektov, ktoré neboli v ŽoNFP rozdelené na 2 fázy.....	8
3.2	Proces fážovania projektov, ktoré sa delia na fázy v rámci predkladanej ŽoNFP.....	11
3.3	Ukončovanie prvej fázy projektu v programovom období 2014 - 2020.....	12
3.4	Príprava a realizácia druhej fázy projektu	13
3.5	Postup riešenia zmeny zmluvy o poskytnutí NFP	14
3.	Zoznam použitých skratiek	16
4.	Prílohy	17

Zoznam schém

Schéma 1	Proces fážovania projektov (schválené projekty)	8
Schéma 2	Proces fážovania projektov (predkladané projekty)	11

1. Úvod

1.1 Cieľ

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky ako riadiaci orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra (ďalej ako „RO OPII“) v programovom období 2014 – 2020 a sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko (ďalej ako „SO PSK“) v programovom období 2021 – 2027 vydáva toto Metodické usmernenie k fázovaniu projektov Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a Programu Slovensko (ďalej aj ako „metodické usmernenie“ alebo „usmernenie“) s cieľom stanoviť postup pri fázovaní projektov Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (ďalej ako „OPII“), ktoré budú realizované v dvoch programových obdobiach:

- v programovom období 2014 – 2020 realizácia prvej fázy projektu v rámci OPII,
- v programovom období 2021 – 2027 realizácia druhej fázy projektu v rámci PSK.

RO OPII vydáva toto metodické usmernenie v nadväznosti na potrebu riešenia súčasných mimoriadnych udalostí, ktorými sú:

- situácia vyvolaná ochorením COVID-19,
- situácia vyvolaná vojnovým konfliktom medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou,
- v nadväznosti na vyššie uvedené aj aktuálny (nestabilný / negatívny) cenový vývoj na trhoch s niektorými komoditami a s tým súvisiacou nedostupnosťou tovarov/materiálov,

čo môže spôsobiť, že nebude možné niektoré projekty OPII ukončiť podľa pôvodného harmonogramu do decembra 2023.

Metodické usmernenie sa vzťahuje na projekty prioritných osí 1 až 6 OPII, ktorých realizáciu nie je možné po vecnej a finančnej stránke ukončiť v programovom období 2014 – 2020, spĺňajú podmienky pre fázovanie projektov a môžu byť ukončené v programovom období 2021 – 2027.

Postupy stanovené týmto usmernením sú záväzné pre všetkých prijímateľov OPII pri fázovaní projektov OPII.

Usmernenie nenahrádza žiadne ustanovenia Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj ako „NFP“) a Príručky pre prijímateľov NFP v rámci OPII, len ich dopĺňa. Zároveň nenahrádza iné záväzné dokumenty súvisiace s prípravou a realizáciou projektov OPII.

Usmernenie vychádza z právnych predpisov a usmernení EÚ a SR uvedených v podkapitole 1.3 tohto usmernenia.

Aktuálna verzia usmernenia je zverejnená na webovom sídle RO OPII: <https://www.opii.gov.sk>.

1.2 Platnosť usmernenia

Metodické usmernenie je platné odo dňa podpisu tohto usmernenia a účinnosť nadobúda dňom zverejnenia na webovom sídle RO OPII.

RO OPII si vyhradzuje právo v prípade potreby informácie v tomto usmernení upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä na základe skúseností z procesu ukončovania projektov OPII.

Za účelom opravy formálnych chýb/nedostatkov v platnej verzii usmernenia (napr. nesprávne uvedený odkaz, chybné formátovanie/číslovanie, preklepy a pod.), ktoré nemenia pracovné postupy uvedené v usmernení, si

RO OPII vyhradzuje právo na ich opravu, bez potreby informovať žiadateľov/prijímateľov o vykonaných opravách.

V prípade, že sa zmení niektorá z príloh tohto usmernenia a zmenou prílohy nedôjde k zmene textu usmernenia, riadiaci orgán zašle elektronicky vybraným žiadateľom/prijímateľom len nové znenie aktualizovanej prílohy a uverejní znenie aktualizovanej prílohy a úplné znenie platného usmernenia s dátumom účinnosti na svojom webovom sídle.

1.3 Legislatívny rámec

Právne predpisy, smernice a usmernenia EÚ

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (všeobecné nariadenie);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde v platnom znení;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku v čl. 118;
- Usmernenie k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu a programov cezhraničnej spolupráce v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA II)(2014 – 2020) zo 14.12.2022 – ďalej: Usmernenie EK k ukončovaniu 2014 – 2020

Právne predpisy, usmernenia a smernice SR

- Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Usmernenie k ukončeniu programov financovaných zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020;
- Stratégia financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027;
- Postupy k fázovaniu projektov (Príloha č. 10 vzoru audit trailu)¹.

¹ <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

2. Podmienky pre fázovanie projektov

2.1 Veľké projekty

1. V prípade veľkých projektov žiadateľ vypracuje Informáciu o veľkom projekte a/alebo Oznámenie vybraného veľkého projektu v súlade so Žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ŽoNFP) na celý projekt.
2. O rozdelení veľkého projektu na fázy rozhoduje EK.
3. Členské štáty by mali v zmysle Usmernenia EK k ukončovaniu 2014 – 2020 predložiť na EK žiadosť o schválenie alebo zmenu veľkého projektu, prípadne predložiť príslušné oznámenie, do 30. septembra 2023.

2.2 Iné ako veľké projekty

1. Princíp fážovania projektov je možné uplatniť na projekt s celkovými výdavkami (oboch fáz) vyššími **ako 5 mil. EUR**, ktorý bol rozdelený na dve implementačné fázy - postup podľa článku 118 nariadenia (EÚ) 2021/1060. V tomto prípade je potrebné pred zazmluvnením druhej fázy projektu dodržať štandardný postup pri poskytovaní príspevku podľa zákona o príspevkoch z fondov, t.j. vyhlásiť výzvu, pričom následne musí prebehnúť riadne konanie o žiadosti v zmysle § 16 zákona o príspevkoch z fondov.
2. Je možné uplatniť postup fážovania projektov **na operácie, ktoré boli vybrané na podporu² a ktoré sa začali pred 29. júnom 2022** a to na projekt, ktorého celkové náklady na obe fázy operácie **presahujú 1 milión EUR** – postup podľa článku 118a nariadenia (EÚ) 2021/1060. Aj projekty, ktoré by spĺňali podmienky na fázovanie podľa čl. 118 nariadenia (EÚ) 2021/1060, sa môžu fázovať podľa čl. 118a nariadenia (EÚ) 2021/1060, ak spĺňajú tam uvedené podmienky. V prípade splnenia uvedených podmienok môže SO rozhodnúť o priamom poskytnutí podpory.

Pod „začatím projektu“ je potrebné rozumieť „začatie realizácie hlavných aktivít projektu“ tak, ako ho definuje vzor zmluvy o poskytnutí NFP (vzor CKO č. 28 na programové obdobie 2014 – 2020). To znamená, že začatím sa nerozumejú žiadne prípravné práce, ktoré by v zmluvnom režime zodpovedali podporným aktivitám projektu, ani vykonanie akéhokoľvek úkonu týkajúceho sa verejného obstarávania.

Doplnenie osobitného postupu pre priamy výber fážovaných projektov, s vylúčením ustanovení zákona o príspevkoch z fondov upravujúcich výzvu a konanie o žiadosti o NFP (ustanovenia § 14 až 21 zákona o príspevkoch z fondov), bude možné aplikovať len v prípade projektov, pri ktorých by v druhej fáze nedochádzalo k navýšeniu poskytovaného príspevku. Nepripustnosť navýšovania NFP v druhej fáze má dve výnimky, po prvé, ak výzva v programovom období 2014 - 2020 predpokladala rozdelenie projektu na fázy, postupuje sa podľa pravidiel stanovených danou výzvou (pričom môže ísť o celkové riešenie NFP v druhej fáze); po druhé, ak výzva nepredpokladala rozdelenie na fázy, navýšovanie NFP je možné iba v prípade, ak takéto navýšenie NFP umožňovala výzva, alebo to iným spôsobom umožňuje všeobecne záväzný právny predpis. NFP je možné navýšiť na základe prijímateľom predloženej odôvodnenej žiadosti o zmenu zmluvy o poskytnutí NFP k navýšeniu oprávnených výdavkov národného projektu a to po riadnom posúdení MD SR - SO PSK.

3. Na fázovanie projektov musia byť splnené nasledovné podmienky:
 - a) celkové náklady projektu dosahujú minimálne 5 miliónov EUR resp. minimálne 1 milión EUR v prípade splnenia výnimky,
 - b) projekt pozostáva z dvoch jasne identifikovateľných fáz, pokiaľ ide o jeho materiálne a finančné ciele, fyzický rozsah každej fázy a jej príslušné finančné prostriedky musia byť riadne opísané;

² Pod slovným spojením „vybraná na podporu“ sa rozumie vydanie rozhodnutia o schválení podľa § 19 ods. 8 zákona o príspevku z EŠIF.

- finančné prostriedky každej fázy sa musia stanovovať odkazom na fyzické prvky každej fázy, aby sa zabránilo tomu, že ten istý výdavok sa bude vykazovať dvakrát,
- c) druhá fáza projektu je oprávnená na financovanie z EŠIF v programovom období 2021 - 2027,
 - d) projekt nebol schválený Európskou komisiou na financovanie v programovom období 2007 - 2013.
4. Žiadosť na rozdelenie projektu na dve fázy musí byť opodstatnená a riadne zdôvodnená (napr. vzhľadom na predĺženie procesu verejného obstarávania, na nedostatočnú súčinnosť zo strany zhotoviteľa/dodávateľa, z dôvodu nepredvídateľnej udalosti, pandémie COVID-19, zvýšenie cien nákladov a pod.).
 5. Rozhodnutie o schválení rozdelenia iného ako veľkého projektu na fázy podlieha schváleniu RO OPII. O zmenu iného ako veľkého projektu je možné požiadať RO OPII do **30.11.2023** spôsobom uvedeným v podkapitole 3.1 tohto usmernenia. Vo výnimočných prípadoch môže SO posúdiť aj zmenu predloženú po vyššie uvedenom termíne s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť o zmenu projektu prijímateľa v súvislosti s fázovaním projektu musí byť zo strany SO definitívne schválená **najneskôr do 31.12.2023.**
 6. Schválenie zmeny iného ako veľkého projektu v programovom období 2014 – 2020 neznamená automatické schválenie ŽoNFP pre druhú fázu projektu v programovom období 2021 – 2027.
 7. Ak prijímateľ nebude schopný dokončiť projekt (ako celok, t.j. jeho prvú a druhú fázu), zabezpečiť jeho funkčnosť a uviesť ho do prevádzky v rámci oprávneného obdobia PSK, uplatní sa finančná korekcia na vymáhanie neoprávnené vyplatených súm.
 8. Pokiaľ každá z fáz predstavuje samostatný, plne oddeliteľný a samostatne plne funkčný projekt, nemalo by dôjsť k fázovaniu.

2.3 Podmienky fázovania vzhľadom k PSK

1. Okrem podmienok uvedených v podkapitole 2.1 alebo 2.2 tohto usmernenia (v závislosti od veľkosti projektu) musí druhá fáza veľkého projektu alebo iného ako veľkého projektu:
 - a) byť v súlade s minimálne jedným špecifickým cieľom Priority 3P1 Doprava alebo Priority 2P3 Udržateľná mestská mobilita PSK,
 - b) byť ukončená a pripravená na použitie na daný účel a/alebo danú funkciu v rámci oprávneného obdobia PSK, t. j. pôvodný celkový cieľ projektu sa musí dosiahnuť v programovom období 2021 - 2027, t. j. počas druhej fázy projektu.
2. Nezrovnalosti zistené v rámci druhej fázy projektu môžu mať vplyv na prvú fázu projektu a môžu viesť k finančným korekciám v rámci oboch fáz projektu.
3. Podmienky fázovania z hľadiska vysporiadania nezrovnalostí a finančných opráv sú nasledovné:
 - a) vysporiadanie finančných vzťahov sa vykonáva v súlade so zákonom č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; vykonáva sa vrátením príspevku alebo jeho časti, ak sa nevykoná vzájomné započítanie pohľadávok z príspevku alebo jeho časti podľa § 42 zákona č. 292/2014 Z. z.,
 - b) finančné opravy v rámci programového obdobia 2014 – 2020 sa vzťahujú na tú časť pôvodného NFP, ktorá má byť uhradená v rámci prvej fázy projektu,
 - c) v rámci programového obdobia 2021 - 2027 bude finančná oprava uplatnená automaticky, pričom sa aplikuje rovnaká percentuálna sadzba vo vzťahu k porušeniu ako v rámci prvej fázy projektu, pričom sa bude vzťahovať na časť NFP, ktorá má byť uhradená v rámci druhej fázy projektu. RO OPII môže rozhodnúť o navýšení percentuálnej sadzby finančnej opravy, ak následnou kontrolou

zistí ďalšie porušenia princípov a postupov vo verejnom obstarávaní, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.

- d) v prípade, ak výdavky projektu nemôžu byť certifikované ako oprávnené výdavky na základe oznámenia o nezrovnalosti, príspevok zrušený v súvislosti s individuálnou/systémovou nezrovnalosťou nemožno opätovne použiť na projekt, ktorý bol predmetom opravy.

4. Pre výdavky, ktoré sa vzťahujú na obe fázy projektu, ale sú vynaložené v jeho prvej fáze, platia nasledovné podmienky:

- a) nákup pozemkov je oprávnený max. do výšky 10 % celkových oprávnených výdavkov pre prvú fázu projektu,
- b) výdavky na poistenie sú oprávnené, ale nemôžu predstavovať samostatnú fázu a výdavky na poistenie sa delia podľa skutočne uskutočnených a plánovaných činností počas jednotlivých fáz, tzn. výdavky na poistenie musia zodpovedať reálne uskutočneným činnostiam,
- c) príprava investičného projektu môže predstavovať osobitne prvú fázu projektu, ale z dôvodu vyššej administratívnej náročnosti schvaľovania fázovaných projektov je odporúčané realizovať túto aktivitu ako samostatný projekt,
- d) rezerva na nepredvídané výdavky pre prvú fázu projektu je max. 10 % v zmysle Príručky k oprávnenosti výdavkov OPII,
- e) výdavky na realizáciu podporných aktivít sa delia podľa skutočne uskutočnených a plánovaných činností počas jednotlivých fáz, tzn. výdavky na podporné aktivity musia zodpovedať reálne uskutočneným činnostiam. Zároveň platí, že výdavky na realizáciu podporných aktivít projektu (riadenie projektu a publicitu a informovanosť) v rámci prvej fázy nesmú prekročiť stanovené % z celkových oprávnených výdavkov hlavných aktivít prvej fázy projektu stanovené v písomnom vyzvaní pre projekt a/alebo v Príručke k oprávnenosti výdavkov OPII,
- f) činnosti spoločné pre prvú aj druhú fázu, ako je napr. vypracovanie štúdie realizovateľnosti, CBA, EIA, pokiaľ sú oprávnenými výdavkami v rámci pôvodnej ŽoNFP, sú oprávnené v rámci tej fázy, v ktorej sa skutočne zrealizovali.

3. Proces fázovania projektov

1. S ohľadom na skutočnosti ovplyvňujúce riadne ukončenie projektu v PO 2014-2020 (pandémia COVID-19, konflikt na Ukrajine, nedostatok a zvyšovanie cien tovarov) je RO OPII oprávnený aj v prípade schvaľovania ŽoNFP predloženej v rámci vyzvania OPII, ktoré nie je určené pre fázované projekty uzavrieť Zmluvu o poskytnutí NFP pre fázovaný projekt, pokiaľ je zrejmé z predloženej žiadosti, že projekt spĺňa podmienky fázovania.
2. Cieľom týchto postupov je, aby bola prvá fáza pokrytá vlastným záväzkom pôvodného poskytovateľa na základe zmluvy podľa § 25 zákona o príspevku z EŠIF a popri ňom bude existovať záväzok na druhú fázu pokrytú novým záväzkom nového poskytovateľa na základe zmluvy podľa § 22 na programové obdobie 2021 – 2027 a spolu budú tieto záväzky tvoriť jeden celok, pretože sa budú viazať k jedinému projektu.

3.1 Proces fázovania projektov, ktoré neboli v ŽoNFP rozdelené na 2 fázy

1. Proces fázovania projektov, u ktorých potreba fázovania projektu medzi dve programové obdobia vznikla až v priebehu implementácie projektu (tzn. projekt nebol v ŽoNFP predloženej na RO OPII rozdelený na dve fázy a bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí NFP), je znázornený v nasledujúcej schéme.

Schéma 1 Proces fázovania projektov (schválené projekty)

2. Ak prijímateľ na základe analýzy stavu implementácie projektu zhodnotí, že projekt nie je možné ukončiť v programovom období 2014 – 2020 a v prípade veľkých projektov aj uviesť do prevádzky do 31.03.2025 a zároveň projekt spĺňa podmienky pre fázovanie projektov uvedené v kapitole 2 tohto usmernenia, oznámi túto skutočnosť bezodkladne písomne alebo e-mailom príslušnému riadiacemu projektovému manažérovi RO OPII, a to najneskôr do 31.08.2023.

Rozdelenie projektu na dve fázy

3. Následne prijímateľ rozdelí projekt OPII na dve jasne identifikovateľné fázy: na prvú fázu, ktorá bude fyzicky aj finančne ukončená v programovom období 2014 – 2020 v rámci OPII a druhú fázu projektu, ktorá bude realizovaná, ukončená a daná do prevádzky v programovom období 2021 – 2027 v rámci PSK.
4. Pri rozdelení projektu na fázy je potrebné dodržať nasledovné zásady:
- obe fázy musia byť jasne identifikovateľné, čo sa týka materiálnych a finančných cieľov,
 - rozdelenie na fázy nemôže predstavovať iba percentuálny podiel prác (napr. 30 % zazmluvnených prác) alebo finančný podiel prác (napr. 60 % celkových nákladov na stavebné práce), ale musí ísť o fyzicky dokončenú alebo preinvestovanú časť projektu napr. podľa výkazu výmer zo Zmluvy o dielo, t. j. ktoré položky, faktúry patria do I. a ktoré do II. fázy projektu,
 - každú fázu projektu musí byť možné kontrolovať/overiť/podrobiť auditu vzhľadom k alokovanej sume finančných prostriedkov a dosiahnutým výsledkom,
 - každá fáza projektu musí mať definovaný svoj účel, popis aktivít, míľniky, ciele, výstupy a merateľné ukazovatele ako aj rozpočet,
 - celkové oprávnené výdavky stanovené pre celý projekt (t.j. spolu pre prvú a druhú fázu) nemôžu byť v rámci druhej fázy navýšené, okrem prípadu:
 - pri postupe podľa čl. 118 nariadenia (EÚ) 2021/1060 a
 - pri postupe podľa článku 118a nariadenia (EÚ) 2021/1060 pokiaľ platí výnimka uvedená v kap. 2.2, bod 2.,
 - finančný rozsah druhej fázy nie je možné navýšiť o sumu nezrovnalostí a finančných opráv uplatnených v prvej fáze projektu.

Predloženie Žiadosti o zmenu zmluvy

5. Po rozdelení projektu na fázy prijímateľ v termíne podľa bodu 1 predkladá na RO OPII **Žiadosť o zmenu zmluvy** podpísanú štatutárnym zástupcom prijímateľa na štandardnom formulári uvedenom v prílohe č. 2 Príručky pre prijímateľa NFP v rámci OPII. Žiadosť o zmenu zmluvy v tomto prípade obsahuje:
- a) zdôvodnenie navrhovaného rozdelenia projektu na fázy (napr. z dôvodu nepredvídateľnej udalosti, vzhľadom na predĺženie procesu verejného obstarávania, na nedostatočnú súčinnosť zo strany zhotoviteľa/dodávateľa, apod.), ktoré vychádza z analýzy stavu implementácie projektu,
 - b) **Žiadosť o povolenie rozdelenia projektu na fázy**³ na formulári uvedenom v prílohe č. 1 k tomuto usmerneniu, ktorá obsahuje najmä:
 - analýzu stavu implementácie projektu,
 - návrh na rozdelenie projektu na fázy a opis projektu po rozdelení na fázy,
 - informáciu o prípadnej zmene odborných podkladov, na základe ktorých bol vypracovaný pôvodný projekt (napr. Analýza nákladov a výnosov),
 - vplyv zmeny na ciele, merateľné ukazovatele a rozpočet projektu,
 - c) návrh upravenej prílohy č. 2 Zmluvy o poskytnutí NFP (Predmet podpory NFP) k projektu OPII vzhľadom na:
 - harmonogram projektu,
 - rozpočet projektu,
 - merateľné ukazovatele projektu,

³Prijímateľ predkladá Žiadosť o povolenie rozdelenia projektu na dve fázy spolu s Žiadosťou o zmenu zmluvy ako jej prílohu alebo samostatne pred predložením Žiadosti o zmenu zmluvy.

- d) v prípade veľkých projektov modifikovanú Žiadosť o potvrdenie pomoci v anglickom jazyku na formulári uvedenom v prílohe Príručky pre žiadateľa o NFP v rámci OPII so zvýraznením upravených častí. Slovenskú verziu Žiadosti o potvrdenie pomoci (formulár v prílohe Príručky pre žiadateľa o NFP v rámci OPII) predloží prijímateľ až po schválení zmeny rozhodnutia zo strany Európskej komisie. Prílohy k Žiadosti o potvrdenie pomoci zasiela prijímateľ iba v prípade ich zmeny/úpravy.
6. Prijímateľ zhodnotí, či došlo k významnej zmene vstupných dát a/alebo podmienok (okrem časového hľadiska), ktoré majú vplyv na výpočet Analýzy nákladov a výnosov predloženej ako podklad k pôvodne schválenému projektu. Ak došlo k významnej zmene vstupných dát/a alebo podmienok, prijímateľ k Žiadosti o rozdelenie projektu na fázy priloží modifikovanú Analýzu nákladov a výnosov, v ktorej budú zohľadnené významné zmeny.

Posúdenie Žiadosti o zmenu zmluvy RO OPII

7. RO OPII posudzuje oprávnenosť rozdelenia projektu na fázy (Žiadosti o zmenu zmluvy) vzhľadom na splnenie podmienok pre fázovanie projektov uvedené v kapitole 2 tohto usmernenia, na aktuálny stav implementácie projektu a na predpoklady pre úspešné ukončenie projektu. RO OPII ďalej posudzuje vplyv zmeny na dosiahnutie cieľov projektu, merateľné ukazovatele, aktivity, harmonogram realizácie aktivít a rozpočet projektu.
8. V prípade zistenia formálnych nedostatkov v Žiadosti o zmenu zmluvy RO OPII vyzve prijímateľa (napr. listom, e-mailom), aby v stanovenej lehote (ktorá nesmie byť kratšia ako **7 dní** odo dňa doručenia tejto výzvy) predložil žiadosť doplnil/upravil.
9. Po predložení požadovaných údajov alebo dokumentov zo strany prijímateľa v stanovenej lehote RO OPII vykoná opätovné posúdenie Žiadosti o zmenu zmluvy. V prípade neodstránenia nedostatkov alebo nedoplnenia požadovaných údajov/dokumentov v stanovenej lehote zo strany prijímateľa, RO OPII Žiadosť o zmenu projektu zamietne. Zamietnutie Žiadosti o zmenu projektu z dôvodu nesplnenia kritérií formálnej správnosti nemá vplyv na právo prijímateľa opätovne predložiť upravenú Žiadosť o zmenu zmluvy.
10. V prípade veľkých projektov zasiela RO OPII Žiadosť o zmenu rozhodnutia k veľkému projektu (Major Project Modification Request) na posúdenie a schválenie na Európsku komisiu.
11. O výsledku zmenového konania RO OPII informuje prijímateľa písomnou formou v termíne do 21 dní od prijatia Žiadosti o zmenu zmluvy⁴, resp. bezodkladne po schválení zmeny rozhodnutia k veľkému projektu zo strany EK:
- v prípade súhlasného stanoviska s navrhovanou zmenou rozdelenia projektu na fázy zasiela RO OPII prijímateľovi spolu s informáciou o schválení navrhovanej zmeny aj návrh dodatku k Zmluve o poskytnutí NFP,
 - v prípade nesúhlasného stanoviska⁵ s navrhovanou zmenou na rozdelenie projektu na fázy prijímateľ nie je oprávnený k realizácii predmetnej zmeny pristúpiť.
12. Postup pri ukončovaní prvej fázy projektu je uvedený v podkapitole 3.3 tohto usmernenia.

⁴ Do lehoty, v rámci ktorej je RO OPII povinný zabezpečiť informovanie prijímateľa o schválení alebo neschválení jeho Žiadosti o zmenu zmluvy, sa nepočíta lehota potrebná na administráciu doplnenia chýbajúcich (formálnych) náležitostí Žiadosti o zmenu zmluvy (t.j. doba potrebná na vypracovanie a doručenie výzvy na doplnenie chýbajúcich náležitostí Žiadosti o zmenu zmluvy, predloženie týchto náležitostí prijímateľom a ich posúdenie zo strany RO OPII).

⁵ Ak v prípade nesúhlasného stanoviska s navrhovanou zmenou na rozdelenie projektu na fázy nie je možné projekt ukončiť v programovom období 2014 – 2020 a v prípade veľkých projektov aj uviesť do prevádzky do 31.03.2025, projekt môže byť preklasifikovaný ako nefunkčný alebo môže byť mimoriadne ukončený. Vo výnimočných a riadne zdôvodnených prípadoch môžu prijímatelia po dohode s riadiacim orgánom dofinancovať a sfunkčniť projekt z vlastných zdrojov/iných zdrojov alebo zo zdrojov kapitoly riadiaceho orgánu najneskôr do dvoch rokov od termínu predloženia Účtov za posledný účtovný rok na Európsku komisiu, t. j. do 15. februára 2027.

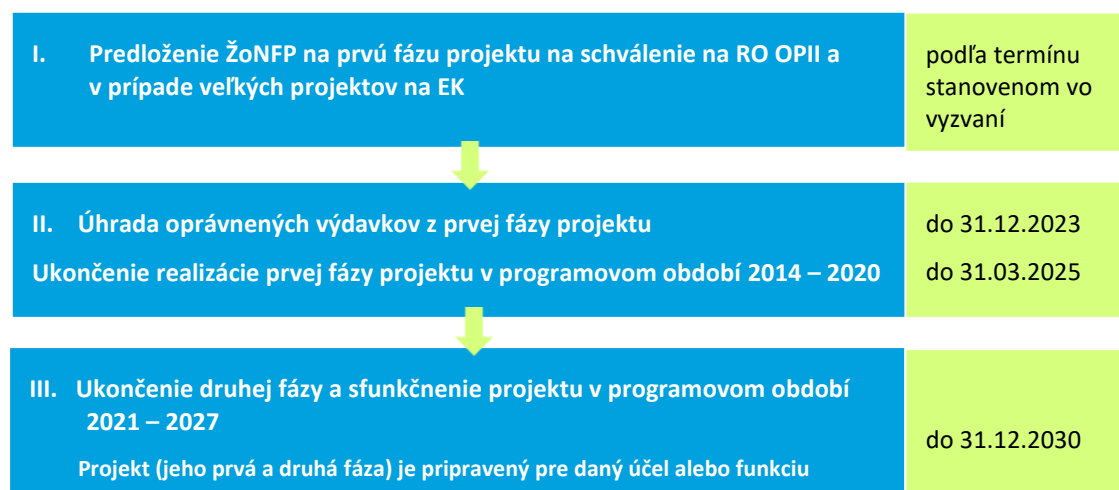

13. Postup pri príprave a predkladaní ŽoNFP na druhú fázu projektu, ktorá bude realizovaná v programovom období 2021 - 2027 v rámci PSK, je uvedený v podkapitole 3.4 tohto usmernenia.

3.2 Proces fážovania projektov, ktoré sa delia na fázy v rámci predkladanej ŽoNFP

1. Ak žiadateľ predkladá v rámci OPII v programovom období 2014 - 2020 projekt, ktorého realizácia bude rozdelená do dvoch fáz medzi programové obdobie 2014 - 2020 a programové obdobie 2021 - 2027, postupuje predovšetkým v súlade s príslušným vyzvaním a podľa ustanovení uvedených v tejto podkapitole.
2. Proces fážovania projektov, ktoré sa delia na fázy už v rámci predkladanej ŽoNFP, je znázornený v nasledujúcej schéme.

Schéma 2 Proces fážovania projektov (predkladané projekty)

Predloženie projektu ako celok

3. Žiadateľ, v prípade ak nie sú dostupné údaje potrebné pre určenie jednotlivých fáz projektu, predloží fážovaný projekt ako celok (obe fázy projektu), pričom projekt bude rozdelený na jednotlivé fázy pred ukončením implementácie projektu v rámci OPII v zmysle Príručky pre prijímateľa.
4. Žiadateľ projekt rozdelí na jednotlivé fázy pred ukončením implementácie projektu v rámci OPII v zmysle tohto usmernenia.
5. Žiadateľ uvádza v ŽoNFP za prvú fázu projektu merateľný ukazovateľ č. *P0111 Percento fyzického pokroku z celkovej dĺžky novej a/alebo technicky zhodnotenej infraštruktúry*. Ukazovateľ vyjadruje podiel fyzického pokroku projektu realizovaného vo fázach v danom programovom období na celkovom objeme projektových prác. Ukazovateľ je aplikovateľný pri projektoch zameraných na:
 - modernizáciu železničných tratí na základnej sieti TEN-T,
 - výstavbu nových a/alebo modernizáciu existujúcich úsekov diaľnic a/alebo rýchlostných ciest na základnej sieti TEN-T,
 - modernizáciu a rekonštrukciu infraštruktúry IDS a mestskej dráhovej dopravy,
 - výstavbu nových a/alebo modernizáciu existujúcich úsekov rýchlostných ciest (mimo základnej siete TEN-T),
 - výstavbu nových a/alebo modernizáciu existujúcich úsekov ciest I. triedy.

6. Metóda výpočtu: Hodnota ukazovateľa sa stanovuje ako podiel objektivej skladby projektu vo finančnom vyjadrení realizovanej v danom programovom období k celkovej hodnote projektu.

Rozdelenie projektu na fázy

7. Žiadateľ, v prípade dostupnosti údajov potrebných pre určenie jednotlivých fáz projektu, rozdelí projekt na dve jasne identifikovateľné fázy už v rámci predkladanej ŽoNFP na prvú fázu projektu, ktorú predkladá na schválenie na RO OPII v rámci programového obdobia 2014 – 2020.
8. Pri rozdelení projektu na fázy je potrebné dodržať nasledovné zásady:
- obe fázy musia byť jasne identifikovateľné, čo sa týka materiálnych a finančných cieľov,
 - rozdelenie na fázy nemôže predstavovať iba percentuálny podiel prác (napr. 30 % zazmluvnených prác) alebo finančný podiel prác (napr. 60 % celkových nákladov na stavebné práce), ale musí ísť o fyzicky dokončenú alebo preinvestovanú časť projektu napr. podľa výkazu výmer zo Zmluvy o dielo, t. j. ktoré položky, faktúry patria do I. a ktoré do II. fázy projektu⁶;
 - každú fázu projektu musí byť možné kontrolovať/overiť/podrobiť auditu vzhľadom k alokovanej sume finančných prostriedkov a dosiahnutým výsledkom,
 - každá fáza projektu musí mať definovaný svoj účel, popis aktivít, míľniky, ciele, výstupy a merateľné ukazovatele ako aj rozpočet,
 - celkové oprávnené výdavky stanovené za celý projekt (t.j. spolu pre prvú a druhú fázu) nemôžu byť v rámci druhej fázy navýšené, okrem prípadu:
 - pri postupe podľa čl. 118 nariadenia (EÚ) 2021/1060 a
 - pri postupe podľa článku 118a nariadenia (EÚ) 2021/1060 pokiaľ platí výnimka uvedená v kap. 2.2, bod 2.,
 - finančný rozsah druhej fázy nie je možné navýšiť o sumu nezrovnalostí a finančných opráv uplatnených v prvej fáze projektu.
9. Pri príprave ŽoNFP na prvú fázu projektu žiadateľ postupuje podľa postupov a pravidiel uvedených v Príručke pre žiadateľa NFP, ktorá je prílohou vyzvania.
10. Odborné prílohy k ŽoNFP, ktoré sú podkladom k príprave projektu (Analýza nákladov a výnosov, Štúdia realizovateľnosti, Štúdia posudzovania vplyvov na životné prostredie, stavebné povolenia a ďalšie relevantné doklady) sa musia vzťahovať na celý projekt ako celok (tzn. na prvú aj druhú fázu projektu).
11. V prípade projektov generujúcich príjmy sa finančná medzera vypočíta pre projekt ako celok.
12. Žiadateľ pri príprave formulára ŽoNFP vyplní formulár ŽoNFP v zmysle Prílohy 1b vyzvania Popis k ŽoNFP, kde je uvedené, ako vyplňať formulár.
13. Postup pri ukončovaní prvej fázy projektu je uvedený v podkapitole 3.3 tohto usmernenia.
14. Rámcový postup pri príprave a predkladaní ŽoNFP na druhú fázu projektu, ktorá bude realizovaná v programovom období 2021 - 2027 v rámci PSK, je uvedený v podkapitole 3.4 tohto usmernenia (presnejšie bude postup uvedený v riadiacej dokumentácii k PSK).

3.3 Ukončovanie prvej fázy projektu v programovom období 2014 - 2020

1. Prijímateľ je pri ukončovaní prvej fázy projektu, procesov podľa podkapitoly 3.1 a 3.2 tohto usmernenia, povinný dodržiavať podmienky programového obdobia 2014 – 2020 stanovené najmä v Zmluve o poskytnutí NFP a ďalšej súvisiacej riadiacej dokumentácie.

⁶ Napr. pri výstavbe železničnej trate, v prvej fáze je prvá časť trate renovovaná a poskytnutá na prepravu prostredníctvom jej napojenia na existujúcu sieť, pričom zvyšná časť trate bude upgradovaná v ďalšej fáze.

2. Skutočne zrealizované výdavky prvej fázy projektu musia byť vynaložené a uhradené v oprávnenom období OPII, t.j. do 31.12.2023. Akékoľvek výdavky realizované po stanovenom období budú považované za neoprávnené.
3. Realizácia prvej fázy projektu môže byť vo výnimočných prípadoch (v prípade nepredvídateľných skutočností ako napr. zásah vyššej moci) ukončená aj po konečnom termíne oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2014 – 2020 (t. j. po 31.12.2023), avšak výdavky prijímateľa realizované po tomto termíne nemôžu byť považované za oprávnené ani z prostriedkov OPII ani z prostriedkov PSK. V takomto prípade realizácia prvej fázy projektu podľa naplánovaných aktivít a činností musí byť ukončená v čo najskoršom termíne, najneskôr však do 31.3.2025. Prijímateľ je povinný o tejto skutočnosti informovať RO OPII, ktorý dohodne s prijímateľom ďalší postup realizácie aktivít 1. fázy projektu.
4. Neukončenie projektu v jeho druhej fáze alebo zistenie nezrovnalostí pri implementácii druhej fázy projektu má vplyv aj na oprávnenosť výdavkov prvej fázy projektu a RO OPII v takomto prípade uplatní korekcie už vyplatenej NFP alebo jej časti.

3.4 Príprava a realizácia druhej fázy projektu

1. Žiadateľ predkladá ŽoNFP pre druhú fázu projektu podľa článku 118 nariadenia (EÚ) 2021/1060 na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP pre fázované projekty MD SR ako SO PSK alebo ak splnil podmienky podľa článku 118a nariadenia (EÚ) 2021/1060, pristúpi na pokyn SO priamemu uzavretiu zmluvy na II. fázu projektu. Postupy a činnosti spojené s fázovaním projektov podľa čl. 118a nariadenia o spoločných ustanoveniach vo vzťahu k ITMS2014+ budú predmetom samostatného technického usmernenia CKO k postupom v rámci ITMS.
2. Ak žiadateľ predložil odborné prílohy k prvej fáze projektu, ktoré sa vzťahujú na celý projekt (Analýza nákladov a výnosov, Štúdia uskutočniteľnosti, Štúdia posudzovania vplyvov na životné prostredie, stavebné povolenia a ďalšie doklady) a zároveň nedošlo k významnej zmene podmienok/vstupných dát, na základe ktorých boli tieto dokumenty vypracované (okrem časového hľadiska), resp. ak zostávajú v platnosti (povolenia), žiadateľ v ŽoNFP predloží kópiu odborných príloh, ktoré predložil v ŽoNFP na prvú fázu projektu v rámci OPII.
3. V prípade, ak sa odborné prílohy ŽoNFP uvedené v bode 2 nevzťahujú na celý projekt (t.j. aj na jeho druhú fázu) a/alebo došlo k významnej zmene podmienok alebo vstupných dát odborných príloh ŽoNFP (resp. doklady nie sú platné), žiadateľ k ŽoNFP predkladá modifikovanú verziu týchto dokumentov, resp. dokumenty nové.
4. Žiadateľ je povinný predložiť výpočet finančnej medzery v prípade, ak došlo k zmene podmienok, na základe ktorých bola finančná medzera vypočítaná v prvej fáze projektu (okrem časového hľadiska), napr. ak došlo k zmene príjmov projektu.
5. Žiadateľ v ŽoNFP uvádza informácie o výbere dodávateľov (verejnom obstarávaní) uskutočnenom v rámci prvej fázy projektu a o stave zazmluvnenia aktivít projektu, ktoré sú realizované dodávateľmi. Zároveň špecifikuje, či bola v prvej fáze projektu dokumentácia z verejného obstarávania predmetom administratívnej kontroly na RO OPII a uvedie výsledky tejto kontroly.
6. Druhá fáza musí byť ukončená a pripravená na daný účel alebo funkciu v rámci programového obdobia 2021– 2027, t. j. do 31.12.2030.
7. Neukončenie prvej fázy projektu alebo prípadné zistenie nezrovnalostí v rámci prvej fázy projektu môže mať vplyv na oprávnenosť výdavkov druhej fázy projektu. RO, resp. SO v týchto prípadoch uplatní korekciu na NFP alebo jeho časť.

3.5 Postup riešenia zmeny zmluvy o poskytnutí NFP

1. Vo vzťahu k prijímateľovi vystupuje jeden poskytovateľ (MD SR), v rámci OPII – RO OPII, v rámci PSK – SO PSK.
2. Prijímateľ predloží žiadosť o zmenu zmluvy o poskytnutí NFP podľa § 25 zákona o príspevku z EŠIF. Žiadosť o zmenu zmluvy posúdi v rámci zmenového konania RO OPII.
3. Predmetom posúdenia zo strany RO OPII musí byť posúdenie splnenia podmienok podľa článku 118a ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/1060.
4. Súčasne je potrebné overiť podmienku podľa článku 118a ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/1060, t. j. či je projekt financovateľný z programu v rámci nového programového obdobia 2021 – 2027. Toto overenie vykoná RO OPII, resp. SO PSK (MD SR), na ktorý je delegovaná implementácia príslušnej časti programu.
5. Po schválení zmeny zmluvy o poskytnutí NFP sa postupuje takto:
6. Vo vzťahu k zmluve podľa § 25 zákona o príspevku z EŠIF dôjde k uzavretiu písomného dodatku k tejto zmluve, ktorý bude reflektovať na rozdelenie realizovaného (a financovaného) projektu na dve fázy a bude naďalej upravovať iba prvú fázu. Tým by sa mali znefunkčniť všetky ustanovenia, ktoré sa týkajú samotného ukončovania realizácie hlavných aktivít projektu, záverečného a následného monitorovania, nedosiahnutia cieľa projektu a ďalšie, malo by byť zavedené ustanovenie týkajúce sa toho, že všetky práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré sa týkajú projektu ako celku, sa budú riadiť zmluvným vzťahom podľa § 22 zákona o príspevkoch z fondov. Prirodzene musí byť obsiahnuté aj tzv. koordinačné pravidlo spájajúce zmluvu podľa § 25 zákona o príspevku z EŠIF s obsahom práv a povinností zmluvných strán podľa zmluvy podľa § 22 zákona o príspevkoch z fondov, pretože sa jedná o úpravu jediného projektu (tzv. kumulatívna novácia).
7. Dôjde k uzavretiu zmluvy podľa § 22 zákona o príspevkoch z fondov s tým, že jej obsah bude upravený (doplnený) zrkadlovo. Uvedené sa premietne aj priamo do právneho základu a aj do preambuly, aby boli jasné východiská, za ktorých sa táto zmluva uzatvára.
8. Ak sa jedná o projekty, u ktorých sa nepredpokladá uskutočnenie zmenového konania v súvislosti s rozdelením projektu na dve fázy, t. j. pri zmluve podľa § 25 zákona o príspevku z EŠIF bolo zohľadnené fázovanie projektu už pri podpise zmluvy o poskytnutí NFP s prijímateľom, poskytovateľ môže vyzvať na podpis zmluvy o poskytnutí NFP na druhú fázu zverejnením oznámenia na webovom sídle eurofondy.gov.sk alebo priamym písomným oznámením dotknutému prijímateľovi, v rámci ktorého vyzve prijímateľov na poskytnutie súčinnosti pred podpisom zmluvy na druhú fázu. V rámci oznámenia identifikuje požadované doklady, ktoré budú preukazovať splnenie podmienky podľa čl. 118a ods. 1 písm. a) a prípadne iných podmienok požadovaných poskytovateľom, ktoré vyplývajú z charakteru projektov.
9. K uzavretiu zmluvy o poskytnutí NFP na druhú fázu pristupuje SO PSK pre PO 2021 – 2027 priamo, t. j. bez akéhokoľvek ďalšieho konania, napr. konania o žiadosti o NFP, schvaľovania ďalšími subjektmi a pod., a to vzhľadom k tomu, že projekt je ako celok oprávnený až po dokončení prvej a druhej fázy.
10. **Žiadosť o zmenu projektu prijímateľa v súvislosti s fázovaním projektu musí byť zo strany poskytovateľa prvej fázy definitívne schválená najneskôr do 31.12.2023.**
11. Technické okolnosti fázovania projektov:
 - uzatvorenie dodatku k zmluve s dodávateľom, napr. vo vzťahu k predĺženiu harmonogramu realizácie prác, bude podliehať kontrole verejného obstarávania; súlad s ustanoveniami zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZVO“) odporúčame konzultovať s Úradom pre verejné obstarávanie;

- overenie podmienok podľa článku 118a ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/1060 bude vykonané v rámci administratívnej finančnej kontroly žiadostí o platbu potom, ako sa projekt rozfázuje a zmluva o NFP primerane upraví tak, aby bolo zrejmé ktoré výdavky môžu byť uvedené v žiadosti o platbu pre prvú fázu a ktoré výdavky v žiadosti o platbu pre druhú fázu;
 - v prípade projektov generujúcich príjem je potrebné postupovať v zmysle usmernenia EK k ukončovaniu operačných programov (EGESIF_20-0012-02) a vydaných QA Komisie k tejto oblasti. V rámci nich je okrem iného uvedené, že napriek tomu, že sa fázovaný projekt implementuje v dvoch programových obdobiach (2014 – 2020 a 2021 – 2027), stále je na neho potrebné nazerať ako na jednu operáciu (projekt) pozostávajúci z dvoch fáz. Fázovaný projekt bol vybraný na podporu a začala sa jeho implementácia v rámci nariadenia (EÚ) 1303/2013. V článku 61 ods. 2 nariadenia (EÚ) 1303/2013 sa stanovuje, že oprávnené výdavky na operáciu, ktorá sa má spolufinancovať z EŠIF, sa vopred znížia, pričom sa zohľadní potenciál operácie generovať čisté príjmy počas konkrétneho referenčného obdobia, ktoré pokrýva ako realizáciu operácie, tak aj obdobie po jej ukončení. V súlade s vyššie uvedenými regulačnými požiadavkami sa preto potenciál operácie generovať čistý príjem musí brať do úvahy pre obe fázy operácie a oprávnené výdavky, ktoré sa majú spolufinancovať, sa musia vopred primerane znížiť.
12. V prípade uplatnenia finančnej opravy sa finančná oprava môže vzťahovať na obe fázy projektu v závislosti od typu porušenia. Ministerstvo financií SR ako Certifikačný orgán / Platobný orgán usmerňuje poskytovateľov vo vzťahu k udeleným korekciám a riešeniu nezrovnalostí.
13. Nakoľko za overenie správneho a kompletného identifikovania podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH pre oprávnené aktivity v rámci P SK je zodpovedný SO, tak pred uzavretím zmluvy podľa § 22 zákona o príspevkoch z fondov pre druhú fázu projektu financovanú z P SK je povinný požiadať PM SO o stanovenie podmienok vyplývajúcich z uplatňovania zásady DNSH pre daný projekt. Svoju žiadosť zašle na adresu elektronickej pošty: psk.dnsh@mirri.gov.sk, spolu s pripravovanou zmluvou o poskytnutí NFP a projektom, ktorý sa má touto zmluvou fázovať. Pre správne stanovenie podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH je rozhodujúci rozsah oprávnených aktivít podporených v rámci daného projektu.
14. Kontrolou plnenia zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zásady DNSH, pri ktorých nebola stanovená povinnosť kvalifikovaného overenia, vykoná poskytovateľ sám. Tie zmluvné podmienky, ktoré si vyžadujú kvalifikované overenie, overí PM SO v súčinnosti s príslušným útvarom MŽP SR, pričom použije postup uvedený v Metodickom usmernení k uplatňovaniu zásady „nespôsobiť významnú škodu“ v kapitole 2.3 Fáza implementácie a udržateľnosti projektu.

3. Zoznam použitých skratiek

EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
NFP	nenávratný finančný príspevok
OPII	Operačný program Integrovaná infraštruktúra (programové obdobie 2014 – 2020)
PM	Projektový manažér
PSK	Program Slovensko
RO OPII	riadiaci orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra
SO PSK	sprostredkovateľský orgán pre program Slovensko
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

4. Prílohy

Číslo prílohy	Názov prílohy
1.	Žiadosť o povolenie rozdelenia projektu na fázy